

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Drangedal Everk KF
Gudbrandsveien 28
3750 DRANGEDAL

Vår dato: 10.11.2015
Vår ref.: 201104434-27
Arkiv: 312 / 017.F2B
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Rune Moe

Oversendelse av NVEs vedtak - Søknad om Djupsåna kraftverk i Drangedal kommune

Vi viser til søknad datert 08.03.2015 om tillatelse til bygging av Djupsåna kraftverk i Drangedal kommune i Telemark fylke.

Djupsåna er del av Gautefallvassdraget, som ble varig vernet gjennom verneplan IV (1991-92). Det er NVEs vurdering at det planlagte kraftverket vil komme i konflikt med vassdragets verneverdier. Tiltaket vil føre til betydelig endring av naturlig vannføringsregime, og vil etter NVEs mening ha stor negativ innvirkning på friluftslivet i området. Konsesjon kan ikke gis i strid med verneverdiene, jf. vannressursloven §§ 34 og 35, 1. ledd, post 5 og 8. NVE avslår derfor søknad om bygging av Djupsåna kraftverk.

Om søknaden

Drangedal everk KF ønsker sammen med grunneierne å utnytte fallet i Djupsåna mellom kote 510 og kote 355. Vassdraget er del av det vernede Gautefallsvassdraget. Inntaket er planlagt med en 10 m lang og 1 m høy sperredam i elveløpet. Rørgata (600 mm) skal graves ned på hele den 900 m lange strekningen. Eksisterende vei skal oppgraderes, og det søkes om å bygge ytterligere ca. 30 m permanent ny vei til kraftstasjonen. Til inntaket søkes det om en midlertidig anleggsvei. Middelvannføringen er 1,0 m³/s og største slukeevne er 0,74 m³/s. Installert effekt er etter planen 0,99 MW, og forventet produksjon er 4,8 GWh/år. Utbyggingen vil føre til redusert vannføring på en 900 m lang elvestrekning. Planlagt minstevannføring er 41 l/s i sommersesongen og 54 l/s om vinteren.

I etterkant av offentlig høring ble også et tunnelalternativ (boring) skissert av tiltakshaver som alternativ utbygging, også med inntak på kote 510, men med tunnelpåhugg ca. på kote 420, og tunnel helt opp til inntaket. Kraftstasjon er i dette alternativet plassert noe lenger nordøst, flyttet til kote 350, og det er planlagt nedgravd rørgate på strekningen fra tunnelpåhugg ned til kraftstasjon. Det er ellers ingen vesentlige forskjeller mellom utbyggingsalternativene.

Om søker

Drangedal everk KF er 100 % eid av Drangedal kommune, og er tiltakshaver for prosjektet sammen med grunneierne. Drangedal everk KF sin virksomhet omfatter produksjon og distribusjon av kraft.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Høring

Søknaden er behandlet etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven. Den er kunngjort og lagt ut til offentlig ettersyn. I tillegg har søknaden vært sendt lokale myndigheter og interesseorganisasjoner, samt berørte parter for uttalelse.

NVE var på befaring i området den 14.10.2015 sammen med representanter for søkeren, Drangedal kommune, Naturvernforbundet i Telemark og Gautefall Turlag. Høringsuttalelsene har vært forelagt søkeren for kommentar.

Av høringspartene som har uttalt seg er følgende imot tiltaket: Fylkesmannen i Telemark, Gautefall turlag og Naturvernforbundet i Telemark. Argumentene som går igjen i disse høringsuttalelsene er områdets verdi som tur- og rekreasjonsområde, samt at vassdraget blant annet er vernet nettopp grunnet stor verdi for friluftsliv. Som det fremgår av søknaden og høringsuttalelsene ligger omsøkte rørgatetrasé mer eller mindre helt overlappende med en tilrettelagt og tilsynelatende velbrukt tursti.

Telemark fylkeskommune er nøytrale i saken, men viser også til at tiltaksområdes kvaliteter innen natur, reise- og friluftsliv. Drangedal kommune har ikke uttalt seg i saken eller behandla saken politisk. Privatpersonene Halvor og Olav Vrålstad er i sin felles uttalelse positive til tiltaket, men har innspill på eiendomsgrenser og kabletrasé. De resterende høringspartene framstår nøytrale i saken. Dette gjelder Statens vegvesen sin uttalelse om generelle trafiksikkerhetshensyn og Drangedal everk sin uttalelse om at nettkapasiteten i området er begrenset. Fullstendige uttalelser er tilgjengelige via offentlig postjournal og/eller NVEs nettsider.

NVEs anmerkninger

Kraftutbygging i vernede vassdrag skal unngås der utbygginger svekker verneverdiene i vassdraget jf. vannressursloven § 35 1. ledd post 5. NVE legger særlig vekt på endringer i vannføringsregimet og naturinngrep ved vurdering av hvilke virkninger kraftutbygginger vil ha på verneverdiene.

NVEs vurdering

NVEs vurderinger er basert på informasjonen som er gitt i søknaden, biomangfoldrapporten, innkomne høringsuttalelser, verneplan IV for vassdrag, og andre tilgjengelige kilder. Vi mener vi har tilstrekkelig informasjon til å fatte vedtak i saken.

Det overordnede målet med vassdragsvern er å ta vare på et utsnitt av norsk vassdragsnatur. De vernede vassdragene skal nyttes til rekreasjon og friluftsliv, forskning og undervisning og en del vil ha status som referansevassdrag. Gautefallsvassdraget ble vernet i Verneplan IV. I tillegg til at vassdraget ble definert som et mulig type- og referansevassdrag, er også naturvern- og friluftsinteresser utpekt som sentralt for vernegrunnlaget. Stort naturmangfold knyttet til botanikk og landfauna, samt store kulturverdier i et variert landskapsbilde gjør Gautefallsvassdraget til et naturlig rekreasjons- og vandreområde for turister og sportsfiskere. NVE vil også trekke frem vassdragets nærhet til en etablert tursti, hvor elva med variasjoner i vannføring er en sentral del av tueropplevelsen.

Tekniske installasjoner i forbindelse med en utbygging vil representerer varige fremmedelementer i landskapet. En framføring av nedgravd/sprengt rørgate vil etter NVEs mening ødelegge turstien nesten totalt. Tunnelløsningen vi i stor grad dempe inngrepsomfanget langs turstien, men med en slukeevne på 70 % av middelvannføringen vil en utbygning også endre opplevelsen av å ferdes langs vassdraget betydelig. Ved en utbygging som omsøkt vil elveløpet få betydelig redusert vannføring og i stor grad miste sesongvariasjonene og vassdragsdynamikken.

Olje- og energidepartementet skriver følgende i en klageavgjørelse i for Råfoss kraftverk datert 05.01.12: *"Det er et uttalt mål at vannføringen i et verna vassdrag skal være variert og gjenspeile Naturlige forhold også etter en utbygging."* Etter NVE sin vurdering vil den omsøkte utbyggingen i Djupsåna påvirke den naturlige vannføringen i så stor grad at det i seg selv vil være i direkte strid med hensikten bak vassdragsvernet og ønsket om å bevare de naturlige forholdene i elven, jf. begrunnelsen for vernet av Gautefallvassdraget, referert ovenfor.

I de tilfeller der NVE har gitt konsesjoner til nye kraftverk i verna vassdrag har maksimal slukeevne i stor grad ligget mellom 20-50 % av middelvannføringen. I dette tilfellet er det søkt om ca. 70 %. Det kommer ikke fram av søknaden at noe redusert utbyggingsalternativ er aktuelt. NVE vil påpeke at selv en redusert utbygging av Djupsåna fort ville ha kommet i konflikt med vassdragsvernet.

Konklusjon

Det er NVEs vurdering at det planlagte kraftverket vil komme i konflikt med vassdragets verneverdier. Tiltaket vil føre til betydelig endring av naturlig vannføringsregime, og vil etter NVEs mening ha stor negativ innvirkning på friluftslivet i området. Konsesjon kan ikke gis i strid med verneverdiene, jf. vannressursloven §§ 34 og 35, 1. ledd, post 5 og 8. NVE avslår derfor søknad om bygging av Djupsåna kraftverk.

Om klage og klagerett

Dere kan klage på denne avgjørelsen til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra det tidspunktet underretningen er kommet fram til partene, jmfør forvaltningslovens kapittel VI. Klageretten er begrenset til parter (grunneiere, rettighetshavere og konsesjonssøker) og andre med rettslig klageinteresse (hovedsakelig organisasjoner som representerer berørte interesser).

En klage skal begrunnes skriftlig, stiles til Olje- og energidepartementet og sendes til NVE. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no.

Med hilsen

Rune Flatby
avdelingsdirektør

Øystein Grundt
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Kopi til:

Drangedal kommune
Fylkesmannen i Telemark
Gautefall Turlag

Gautefall Turlag v/Kjell Peder Haugene
Naturvernforbundet i Telemark
Statens vegvesen - Region sør
Telemark fylkeskommune